

„Israelienii și palestinienii trebuie să învețe să trăiască împreună“

Interviu cu președintele F.C.E.R., dr. **AUREL VAINER**, participant la Acțiunea „**PARLAMENTARII PĂCII**“ în Iordania, Teritoriile Palestiniene, Israel, Egipt

Punctul de pornire al interviului cu președintele F.C.E.R., deputat dr. *Aurel Vainer*, a fost participarea domniei-sale, între 3-7 februarie a.c., într-o delegație interparlamentară europeană care a vizitat Iordania, Teritoriile Palestiniene, Israel și Egipt. Delegația a fost formată din 60 de parlamentari din 20 de state membre ale U.E. Parlamentul României a fost reprezentat de deputații *George Băeșu*, *Petru Movilă*, dr. *Aurel Vainer*, *Gabriel Vlase*. Fiecărui participant i-a fost conferită o *Diplomă de Onoare* pentru „devotamentul în promovarea mai bune înțelegeri între popoarele lumii, acțiunile în favoarea păcii și a unei lumi mai sigure pentru generațiile viitoare“.

- Cum s-a născut proiectul?

- A fost inițiativa Centrului de Strategie „Med Bridge“, creat în 2003 de câteva dintre cele mai proeminente personalități ale vieții politice europene în vederea întăririi relațiilor între vocile democrațiilor europene și Orientul Apropiat. Recentul itinerar, „Parlamentarii Păcii“, a fost pus în operă de *François Zimeray*, președintele „Med Bridge“, *Pierre Besnainou*, fost președinte al Congresului Evreiesc European, *Simone Rodan*, secretar general al sus-amintitului Centru, cărora le-am mulțumit pentru excelenta organizare.

- Concret, în ce-a constat acțiunea?

- În „seminarii de teren“ și întâlniri cu șefi de stat, de guvern, parlamentari, lideri ai opoziției din Orientul Apropiat. Periplul a început cu vizita în Iordania. După dejunul oferit de ministrul iordanian al Afacerilor Externe, dr. *Salaheddin Al-Bashir*, la care au luat parte membri ai Parlamentului iordanian, am fost

ca dimensiuni și obiective“. Una dintre marile și spinoasele probleme ale negocierilor purtate între oficialitățile israeliene și palestiniene este situația din Gaza, controlată de Hamas, a opinat președintele *Abbas*. Israelul trebuie să asigure aprovizionarea populației din Gaza cu toate cele necesare existenței. Totodată, a apreciat ca „anormală“ atacarea frontierei egiptene de către populația din Gaza. În Gaza va fi necesar un referendum pe tema: continuarea situației actuale sau democratizare. S-a arătat preocupat de creșterea foarte modestă a economiei palestiniene în raport cu economia israeliană, care este de 7% pe an. „Dacă dai, trebuie să primești“ și „Hamas trebuie să accepte articolul 1 al «foii de parcurs» - «harta drumurilor»: recunoașterea Israelului“, a sintetizat principiile de bază ale negocierilor, care, dacă vor fi respectate, s-ar putea ajunge la un acord până la sfârșitul anului.

- Întâlniri cu oficiali israelieni?

- Președintele Israelului, *Shimon Peres*, ne-a primit la Casa Președintelui, unde, într-o atmosferă prietenească, s-a încheiat un dialog constructiv. În locul unei cuvântări elaborate, domnia-sa a preferat să răspundă la întrebările noastre. În ce mă privește, după ce l-am felicitat pentru alegerea în funcție, l-am întrebat cum vede implicarea parlamentarilor europeni în procesul de pace din zonă. Mi-a răspuns, făcând un tur de orizont al evenimentelor din prezent, o prognoză și considerând implicarea noastră o contribuție importantă la grăbirea acestui proces. Fără a neglija complexitatea problemelor, președintele Israelului și-a exprimat încrederea că există premise favorabile pentru evoluția în bine a procesului, încă în acest an. În noul sediu al M.A.E. israelian, ne-am întâlnit cu doamna ministru *Tzipi Livni*, care îndeplinește și funcția de negociator șef din partea Israelului, în tratativele de pace purtate cu fostul prim ministru și actualul negociator șef din partea Autorității Palestiniene, *Ahmed Qorei*. Doamna *Livni* ne-a prezentat o informare foarte bine documentată asupra acestor negocieri. Fără a intra în detalii, consemnăm: dificultăți există, dar cu răbdare și capacitate de a negocia, se poate ajunge la rezultate benefice. Personal,

doamna *Livni* mi-a impus respect și considerație, prin modul de a judeca lucrurile, prin fermitate. A fost un mesaj optimist. Optimism lucid s-a desprins și din întrevederea cu ministrul Securității Interne, *Avi Dichter*, care a sintetizat probleme de interes pentru securitatea Israelului și a relevat importanța cunoașterii directe a oamenilor cu care se poartă un dialog în direcția păcii. La prânzul oferit de președintele Knesset-ului, *Dalia Itzik*, au luat parte oaspeți și gazde. Am avut plăcerea să stau la aceeași masă cu doi dintre parlamentarii israelieni, originari din România: *Moshe Sharoni*, președintele Grupului Parlamentar de Prietenie Israel-România, și *Rabinul Halpert*. Am discutat cu ei diverse aspecte legate de inițierea unor schimburi de experiență care să favorizeze dezvoltarea relațiilor între România și Israel. Pe *Rabinul Halpert* l-am pus la curent asupra poziției F.C.E.R. de a nu accepta modificarea Legii privind Statutul proprietății patrimoniului sacru evreiesc din România și asupra activităților de cult mozaic de la noi. Am ascultat o substanțială expunere despre instituția, tradițiile, practicile democratice ale Knessetului. Pentru mine, ca reprezentant al unei minorități etnice în Parlamentul României, a fost important să află că cei 12 deputați arabi în Knesset, reprezentanți ai populației arabe în Israel, au dreptul să se exprime liber asupra tuturor

problemelor dezbătute și pot s-o facă în arabă. Discursul primului ministru, *Ehud Olmert*, la întrevederea de la sediul Guvernului, s-a caracterizat prin fermitatea voinei de înaintare a procesului de pace cu Autoritatea Palestiniană, chiar pornind de la puncte mai lesne de soluționat.

- La ce s-a referit?

- La întâlnirile foarte atent planificate între cei doi negociatori șefi și la întâlnirile săptămânale între domnia-sa și președintele *Mahmud Abbas* pentru o examinare împreună a evoluțiilor. Relațiile *Olmert-Abbas* sunt foarte bune. Numai o aplecare concretă asupra problemelor poate duce la rezultate. Soluții pot fi găsite numai dacă israelienii și palestinienii vor fi lăsați să lucreze împreună. Procesul de pace între israelieni și palestinieni poate conduce la situația în care 57 de țări arabe și islamice ar recunoaște Statul Israel și ar stabili relații diplomatice cu Israelul.

- Nimic - despre amenințarea nucleară din partea Iranului?

- A fost o temă accentuată de șeful opoziției, *Benjamin Netanyahu*. Pe lângă imperativul dezvoltării economice a zonei, domnia-sa a subliniat că democrațiile lumii trebuie să-și unească glasurile într-o atitudine fermă împotriva declarațiilor privind distrugerea Israelului, făcute de președintele iranian.

- Momente de emoție?

- Revederea cimitirului evreiesc antic, de pe Muntele Sion, în care mi-am amintit cum, vara trecută, am înmormântat 15 Sului de Toră irecuperabile, dintre sutele care au făcut Alia din România. Clipa în care am ajuns la *Kotel Hamaravi*. Revizitarea Muzeului Holocaustului de la *Yad Vashem*.

- A mai fost formulat principiul „politicii pașilor mici“ pentru pacea în zonă?

- Da, l-am reîntâlnit în discursul ministrului egiptean de externe *Ahmed Abul-Gheit*, conștient de necesitatea unei „soluții drepte“ pentru rezolvarea conflictului palestinian-israelian, chiar dacă „problemele sunt de mare complexitate“, pentru că „regiunea

suferă din cauza problemei palestiniene“. Am reținut ecumenismul unei observații: „Moise, Iisus, Mohamed sunt profeții noștri, ca atare nu există rațiuni pentru un conflict“. „Suntem diferiți, dar vrem să lucrăm împreună“, a continuat, încrezător în formula de care amintea. Recepția oferită de ambasadorul Franței în Egipt mi-a prilejuit întâlniri cu ambasadorul României la Cairo, cu care am discutat despre stadiul relațiilor socio-economice între România și Egipt; cu ambasadorul Franței și cu cel al Israelului. Itinerarul nostru s-a încheiat cu vizita la Adunarea Poporului din Egipt, dar optica președintelui acestui înalt for, dr. *Ahmed Fathi Sorour*, s-a diferențiat de a ministrului de externe.

- În ce sens?

- A explicat situația creată în zonă prin crearea Statului Israel, după al doilea război mondial. A fost un discurs care a ridicat mai mult semne de întrebare, decât a oferit soluții pentru procesul de pace.

- O caracterizare generală a itinerarului?

- Mesajul optimist venit din Amman, Ierusalim, Ramallah: ● pacea cere curaj și prețuri multiple, dar cheia este dezvoltarea economică ● nu există altă cale pentru israelieni și palestinieni decât înțelegerea ● israelienii și palestinienii trebuie să învețe să trăiască împreună.

IULIA DELEANU

- Procesul de pace de la Annapolis a creat condiții pentru negocieri autentice
- În Gaza va fi necesar un referendum: situație actuală sau democratizare
- „Moise, Iisus, Mohamed sunt profeții noștri, ca atare nu există rațiuni pentru un conflict“

primiti de regele Abdallah al II-lea, la Palatul *Mukata*, reședința regală din Amman. Am fost impresionat de maturitatea gândirii politice a acestui tânăr suveran al unei țări arabe, care urmează îndeaproape politica tatălui său, regretatul rege *Hussein*. Foarte bun cunoscător al problemelor politice din zonă, om cultivat, suveranul a apreciat pozitiv strângerea relațiilor cu parlamentarii europeni și sprijinul financiar primit de la Uniunea Europeană. Iordania este foarte interesată de o evoluție constructivă a procesului de pace între Israel și Autoritatea Palestiniană, motivată de vecinătate și multiplele implicații favorabile pe care pacea le-ar avea asupra economiei și societății iordaniene. Observațiile sunt confirmate de dezvoltarea actuală a Capitalei, Amman. Cu o populație de circa două milioane de locuitori, situat inițial pe două coline, orașul s-a extins, în prezent, la douăzeci de coline. Pe încă două coline se construiește, acum, intens. Domnia-sa ne-a asigurat de totala disponibilitate a Iordaniei pentru realizarea de progrese reale în procesul de pace între Israel și Autoritatea Palestiniană. Am trecut peste Podul Allenby, care înlesnește traversarea Iordanului, și, în foarte scurt timp, ne-am aflat la Ramallah.

- A fost prima oară?

- Nu. Am mai fost acum șase-șapte ani, și am avut posibilitatea să fac o comparație, raportată la expunerea făcută de primul ministru al Autorității Palestiniene, *Salam Fayyad*, care a insistat asupra imperativului de dezvoltare economică a zonei și asupra unor posibile proiecte de investiții conducând la ameliorarea substanțială a vieții palestinienilor. Am putut constata schimbări în peisajul orașului; senzația de hiatus față de orașele israeliene nu mai era atât de mare. Primul ministru *Fayyad* este economist de profesie și nu aparține nici unui partid politic. Două zile mai târziu, președintele Autorității Palestiniene, *Mahmud Abbas*, afirma: „Procesul de pace după Annapolis este mult mai activ decât se cunoaște și a creat condiții pentru negocieri autentice. Suportul financiar obținut de Autoritatea Palestiniană este foarte important

Reuniunea membrilor Forumului B'nai B'rith România, din 31 ianuarie a.c., la Centrul Comunitar Evreiesc, s-a deschis cu urările de „La mulți ani“ și „Ad Mea Veessrim“ adresate cunoscutului scriitor, scenarist, coautor al atâtor spectacole de Purim, colaborator al revistei noastre, *Octavian Sava*, intrat în „clubul octogenarilor“. Felicitări speciale i-au fost adresate, în numele C.E.B. și al său personal, de președintele Comunității Bucureștene, ing. *Osy Lazăr*. Ciclul de conferințe dedicat liderilor comunității evreiești din România a continuat cu prezentarea, făcută de dr. *Hary Kuller*, vieții și operei lui Adolph Stern, pe marginea volumelor sale, apărute în Editura Hasefer. Succinta incursiune, sub raportul experiențelor de viață nu o dată dramatice ale lui Adolph Stern, a meritelor culturale și sociale (cel evocat a consolidat „Înfrățirea Sion“, a preluat de la Peixotto președinția Lojii B'nai B'rith din România, a înființat, în 1909, Uniunea Evreilor Pământeni, s-a ilustrat pregnant în viața parlamentară a țării) a fost axată în jurul definiției conceptului de personalitate. A fost salutată ca binevenită inițiativa acestui ciclu dedicat liderilor comunitari

din trecut (*Dorel Dorian*), au fost aduse completări la temă (*Țicu Goldstein*, îngrijitorul volumelor scrise de Adolph Stern). A fost menționată preocuparea constantă a D.A.S.M. pentru ca „Realitatea Evreiască“ să ajungă la asistați (*Franca Oprescu Aronovici*), a fost specificat faptul că revista a publicat în repetate rânduri articole referitoare la cărțile lui Adolph Stern (*Boris Marian Mehr*). A fost ascultată cu interes informarea făcută de *Edy Kupferberg*, în calitate de participant la Forumul pentru tineret al B'nai B'rith Europa, din 30 noiembrie - 2 decembrie 2007. *Monica Lăzărescu* a prezentat, la retroproiector, imagini însoțite de comentarii despre activitatea de voluntariat social a tinerilor la Căminul „Rosen“, respectiv - sărbătorirea Anului Nou al Pomilor. Îmbunătățirea vieții rezidenților în cămin a fost o temă de discuție, la care au luat parte *Burschi Gruder* și vicepreședintele F.C.E.R., ing. *Paul Schwartz*. Președintele Forumului B'nai B'rith România, *José Iacobescu*, a fost votat să candideze din partea Forumului la viitoarele alegeri pentru Comitetul Executiv al B'nai B'rith Europa. (I.D.)

Preocupări, la început de an, ale Forumului B'NAI B'RITH ROMÂNIA